

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi — Deneme

KPSS AI Coach · 03.08.2026 · 6 soru

1. I. Asya Hun Devleti'nin ilk bilinen hükümdarı Teoman'dır. II. Kök Türk Devleti 552 yılında kurulmuştur. III. Roma İmparatorluğu 395 yılında Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılmıştır.

Yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

I. Bumin Kağan'ın öncülüğünde 552 yılında yeni bir siyasî yapı kurulmuş, bu yapı kısa sürede Orta Asya'da etkili olmuştur. II. Bu yeni yapı, Türk adını devlet adı olarak kullanan ilk büyük teşkilatlanmalardan biri olarak anılmıştır.

2. Buna göre yukarıda özellikleri verilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kök Türk Devleti
- B) Asya Hun Devleti
- C) Avrupa Hun Devleti
- D) Kavimler Göçü
- E) Roma İmparatorluğu

3. I. Kök Türk Devleti 552 yılında kurulmuştur. II. Orhun Yazıtları, Kök Türk döneminden günümüze ulaşan temel kaynaktır. III. Roma İmparatorluğu, Kavimler Göçü'nün etkisiyle 395 yılında Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılmıştır. Yukarıdakilerden hangileri İslamiyet öncesi Türk tarihiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1917'de yayımlanan bir ders notunda, Orta Asya'da ilk kez teşkilatlanan Türk topluluğunun sonraki yüzyıllardaki devlet geleneğine yön verdiği vurgulanmaktadır. Notta ayrıca bu topluluğun, aynı coğrafyada daha sonra kurulan bazı devletlerle karıştırılmaması gerektiği belirtilmiştir.

4. Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk tarihindeki ilk teşkilatlı devlet geleneği Orta Asya'da ortaya çıkmıştır.
- B) Türklerin devlet kurma faaliyetleri yalnızca Avrupa kıtasında gerçekleşmiştir.
- C) Orta Asya'daki ilk siyasî oluşum Bizans İmparatorluğu tarafından kurulmuştur.
- D) Göktürkler, Hunlardan önce Orta Asya'da devlet kurmuştur.
- E) Türklerin ilk yazılı kaynakları Roma İmparatorluğu'nun bölünmesinden sonra ortaya çıkmıştır.

5. I. Kök Türk Devleti 552 yılında kurulmuştur. II. Roma İmparatorluğu, 395 yılında Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılmıştır. III. Orhun Yazıtları, Kök Türk döneminden günümüze ulaşan temel kaynaktır.

Yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A)** Yalnız I
- B)** Yalnız II
- C)** I ve II
- D)** II ve III
- E)** I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Kavimler G   döneminde Avrupa'da meydana gelen siyasal değişimlerden biri değildir?

- A)** Roma İmparatorluğu 395 yılında Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılmıştır.
- B)** Batı Roma İmparatorluğu 476 yılında son bulmuştur.
- C)** Balamir  nderliğinde Hunlar 375 yılında Karadeniz'in kuzeyinden batıya göç etmiştir.
- D)** Kavimler G    sonucunda Doğu Roma hızla güçlenmiş ve 480 yılında İtalya'yı geri almıştır.
- E)** Karadeniz'in kuzeyi 375 yılında Hun h kimiyeti altına girmiştir.

Cevap Anahtarı

1. E

2. A

3. D

4. A

5. E

6. D

Çözümler

- 1.** I numaralı yargı Teoman bilgisiyle doğrudur. II numaralı yargı Kök Türk Devleti'nin 552'de kurulmasıyla doğrudur. III numaralı yargı da Roma İmparatorluğu'nun 395'te Doğu ve Batı olarak ayrılması bilgisini verir. Bu nedenle üç yargı da doğrudur; en güçlü çeldirici olan II ve III seçeneği I numaralı doğru yargıyı dışarıda bıraktığı için yanlıştır.
- 2.** 552 yılında Bumin Kağan tarafından kurulan yapı Kök Türk Devleti'dir. En güçlü çeldirici Asya Hun Devleti'dir; ancak o, Orta Asya'daki ilk teşkilatlı Türk devleti olarak bilinir, kuruluş yılı ve kurucu adı bakımından bu sorudaki ipuçlarıyla uyuşmaz.
- 3.** I ve II, Kök Türk Devleti ile Orhun Yazıtları üzerinden İslamiyet öncesi Türk tarihine doğrudan aittir. III ise Roma İmparatorluğu'nun bölünmesiyle ilgilidir; Kavimler Göçü bağlamı bulunsa da Türk tarihi konusu değildir. En güçlü çeldirici olan II ve III seçeneği, III'teki 395 tarihinin Kavimler Göçü ile anılması nedeniyle cazip görünür; ancak Roma tarihi bilgisi Türk tarihi kapsamına girmez.
- 4.** Doğru seçenek A'dır. Verilen kurulum, Orta Asya'da ilk teşkilatlı Türk devlet geleneğinin başladığını göstermektedir. En güçlü çeldirici D'dir; ancak Göktürkler Hunlardan önce değil, onlardan sonra tarih sahnesine çıkmıştır.
- 5.** I, II ve III doğrudur. Kök Türk Devleti'nin kuruluş yılı 552'dir; Roma İmparatorluğu 395'te Doğu ve Batı olarak ayrılmıştır; Kök Türk döneminden günümüze ulaşan temel kaynak Orhun Yazıtları'dır. En güçlü çeldirici olan II ve III seçeneği, I. öncülün de doğru olmasını gözden kaçırınlar için cazip olabilir; ancak 552 bilgisi Kök Türk Devleti'nin kuruluşuna açıkça aittir.
- 6.** A, B, C, E doğru tarihsel olaylar: A (395 bölünme/Kaynaklar), B (476 yıkılış/Kaynaklar), C (375 Balamir/Kaynaklar), E (375 Hun işgali/Kaynaklar). D seçmesi tek kusur taşır: Doğu Roma 480'de İtalya'yı asla geri almamıştır (anakronik ve aşırı-genelleme; Justinian'ın Goth Savaşları 530'lerdir ve kısmi başarıdır, 480 değildir). Doğru cevap D'dir.